

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Delimarschi Mihail Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 07.03.2019-16.04.2019
2. instanța de apel: 03.06.2019-02.10.2019
3. instanța de recurs: 09.12.2019-11.03.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 16 aprilie 2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Delimarschi Mihail Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, la 6 (șase) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa numită prin prezenta sentință prin cumul parțial, a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilită lui prin sentința Judecătoriei Criuleni din 16 decembrie 2016 și definitiv, i-a fost stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat de la Delimarschi M., cheltuielile judiciare în sumă de 487,34 lei, constituite din cheltuieli de deplasare, pentru rechizite și pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Marga Leonid, care urmează a fi achitate în bugetul de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 17 aprilie 2019, a fost corectată eroarea materială evidentă din sentința Judecătoriei Criuleni din 16 aprilie 2019, prin înlocuirea sintagmei „penitenciar de tip semiînchis” cu sintagma „penitenciar de tip închis”

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Delimarschi M., la data de 11 ianuarie 2019, aproximativ la ora 02:00, aflându- se la domiciliul lui Marga Leonid, din s. Xxxxx

r-l Xxxxx, avînd intenția de a-l omorî pe ultimul, cu care se afla la masă și consumau băuturi alcoolice, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționînd cu scopul omorului intenționat, în urma unui conflict brusc apărut, a luat de pe masă un cuțit de bucătărie și i-a aplicat două lovituri cu ascuțișul în regiunea feței și cutiei toracice, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate sub formă de plagă tăiată a feței și plagă tăiată a cutiei toracice, acțiune care nu a fost dusă pînă la capăt, deoarece victima a opus rezistență.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Delimarschi Mihail Xxxxx a comis infracțiunea revăzută de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal - *tentativa de omor, adică infracțiunea îndreptată nemijlocit spre săvîrșirea infracțiunii de omor asupra unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Delimarschi Mihail, prin care a solicitat casarea acesteia, deoarece a fost condamnat incorect.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, a fost respins ca depus peste termen apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că sentința a fost pronunțată la 16 aprilie 2019. Prin procesul- verbal al ședinței de judecată (f.d.199) și recipisa (f.d.202) se probează că, inculpatul s-a prezentat la ședința de judecată din 16 aprilie 2019 și a primit copia sentinței integrale. Astfel, ultimul cunoștea, cu certitudine, conținutul sentinței emise în privința sa. În atare, circumstanțe a expirat și termenul în care apelul poate fi repus în termen.

În acest context, instanța de apel a reținut că, conform scrisorii de însoțire (f.d.207), sentința a fost pusă în executare la 08.05.2019. În atare, circumstanțe a expirat și termenul în care apelul poate fi repus în termen. Începerea executării sentinței a avut loc la 01.05.2019, iar depunerea apelului - 18.05.2019, deci au trecut 18 zile.

Referitor la argumentul inculpatului privind repunerea în termen, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate, deoarece repunerea în termen se operează doar avînd prezente două condiții cumulative: întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală ș.a., pe care apreciindu-le, instanța de apel va constata dacă situația invocată de apelant constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului; apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Aceste condiții îi privesc doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea. Prin începerea executării pedepsei se înțelege prima zi de reținere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de libertate, sau, după caz, de sechestrare a bunurilor părții civilmente responsabile etc. În ședința Curții de Apel s-a constatat cu certitudine că Delimarschi Mihail Xxxxx a fost prezent la momentul pronunțării sentinței, o copie a sentinței i-a fost înmînată la data pronunțării, iar în ședința de judecată s-a explicat calea și termenul de atac.

Instanța de apel a constatat că, întîrzierea termenului de declarare a apelului nu a fost determinată de motive întemeiate și în atare situație, se atestă necesitatea

respingerii apelului propriu-zis ca fiind depus peste termen. Astfel, instanța de apel a considerat că în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual penală.

Astfel, instanța de apel atestând tardivitatea apelului declarat de inculpatul Delimarschi Mihail Xxxxx nu s-a expus asupra fondului apelului, lăsând fără apreciere argumentele invocate de către ultimul în cererea de apel, iar careva temeuri de drept de a interveni asupra legalității și temeiniciei sentinței, nu a constatat.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, invocând faptul că prin decizie se încalcă dreptul inculpatului la apărare, la acces liber la justiție și la un proces echitabil.

În drept, avocatul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând dispunerea inadmisibilității prezentului recurs, deoarece nu a fost folosită de către recurent calea ordinară de atac, apelul.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.

Dispozițiile art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroare comisă de instanță.

Colegiul penal, verificând motivele recursului declarat, constată că avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, cu toate că indică la temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, însă printr-o frază generală își declară dezacordul cu hotărârea instanței de apel adoptată la caz, fără a aborda careva probleme de drept, nu indică la careva erori comise de instanța de apel ce ar genera casarea acesteia și nu argumentează recursul în sensul declarat.

Art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 temeuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să indice eroarea ce s-a comis, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile enumerate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Colegiul penal, subliniază că declararea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești constituie *elementul volitiv* al atacării, motivele sunt *elementul logic* al

acesteia. Motivele justifică, prin arătarea temeiurilor ce stau la baza lui, actul de voință pe care îl reprezintă folosirea căii de atac. De asemenea, instanța de recurs menționează că, rolul motivelor invocate în susținerea căii de atac nu se reduce la simpla aducere la cunoștință instanței superioare a dezacordurilor produse de soluția pronunțată, ci și a cauzelor acestor dezacorduri.

Astfel, prin motivarea recursului, în principiu se precizează și se delimitează cadrul discuției în fața instanței de control și al judecării acestei instanțe.

Declararea și motivarea recursului sunt întotdeauna distincte și din punct de vedere cronologic, succesive, având fiecare în parte, o semnificație și o finalitate proprie, deși ele se realizează prin același act procedural, în sensul că motivele sunt indicate în chiar cererea de recurs.

În cazul în care autorul nu invocă concret sau nu semnalează în recurs temeiul pe care se bazează, cu argumentele aduse în acest sens, din cele reglementate de norma procesuală penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) a art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Așadar, Colegiul constată că recursul ordinar declarat de avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze recursul declarat cu circumstanțele de fapt și de drept, ce l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În consecință, dat fiind faptul că în fața instanței de recurs nu este stabilit cadrul discuției, fără motivarea recursului, în corespundere cu prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal conchide că recursul avocatului Tampei Tatiana în numele inculpatului este inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429-430 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Delimarschi Mihail Xxxxx**, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 11 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie